

En socialtjänst för människors bästa?

Om man är för sjuk för att få hjälp från Arbetsförmedlingen och för frisk för att få hjälp från Försäkringskassan ska socialtjänsten träda in som det yttersta skyddsnätet. Socialtjänsten är tänkt som en myndighet till vilken man ska kunna vända sig med förtroende, bli förstodd och få hjälp. Men många vittnar om rädsla för att ta kontakt med socialtjänsten. Rädsla för negativt bemötande och för att inte bli trodd, rädsla för att bli ifrågasatt och att inte klara av den byråkrati som ansökan kräver.

Detta framgår av berättelser om människors möten med socialtjänsten som Verdandi samlat in och presenterar i skriften [En socialtjänst för människors bästa.](#)

Här finns vittnesmål om sådant som är väl känt sedan tidigare. Svårigheter att komma i kontakt med socialtjänsten, väntetider, krångliga ansökningsförfaranden och brist på personlig kontakt. I berättelserna finns också exempel på godtyckliga bedömningar, okunskap som tar sig uttryck i felaktig tolkning av lagar och regler, hur man försöker hålla klienter ifrån sig och hur administrativa brister inom myndigheten läggs klienterna till last. När handläggningstiderna är långa och den sökande blir tvungen att låna till sitt uppehälle räknas dessa pengar som inkomst och dras av på kommande utbetalning. Många berättelser speglar också brist på intresse för den sökandes livssituation och för vad som krävs för att hen på sikt ska kunna försörja sig och leva ett självständigt liv. Men, det finns också klienter som fått hjälp och som är nöjda.

Det som beskrivs är förstas inte värdigt ett välfärdssamhälle, med en stolt socialtjänstlag som stadgar att socialtjänstens arbete ska främja social trygghet och jämlikhet, vara inriktad

på att frigöra enskildas resurser och bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet.

Verdandi vill se ett bättre samarbete mellan myndigheter, ökat brukarinflytande genom brukarråd och brukarrevisorer, mer förebyggande arbete och att socialtjänstens kunskande ska tas tillvara i samhällsplaneringen. Bland förbättringsförslagen finns också större frihet och större ansvar för socialtjänstens handläggare och åtgärder för att minska personalomsättningen.

Min önskan är att socialtjänsten ska återgå till det den var tänkt för. Att ge stöd och hjälp åt behövande, se varje sökande som en unik individ, göra sitt yttersta för att de som söker hjälp ska kunna stå på egna ben, vara välkomnade och inge hopp. Och att skattepengar som är avsedda för socialt arbete inte ska gå till administration och kontroll. När beslut småningom ska fattas om [framtidens socialtjänst](#) borde frågor om det vardagliga sociala arbetet lyftas fram och diskuteras. Inte bara att, utan hur, socialtjänsten ska bli tillgänglig, vilka förändringar som krävs för att enskilda ska bemötas på ett respektfullt sätt och hur man ska gå tillväga för att för att insatserna ska stärka människors möjlighet att leva ett värdigt liv.

För femte året i rad minskade antalet biståndshushåll 2019 [enligt Socialstyrelsen](#). Är det bra? Materiell fattigdom har inte minskat under samma tid. Kan det bero på att socialtjänsten blivit bättre på att hålla klienter ifrån sig?

Gun-Lis Angsell